

KANUUNA – KAUPUNKIMAISEN NUORISOTYÖN KEHITTÄMISVERKOSTO

Kanuuna-verkoston toimintakertomus 2014

Selvityslomakkeen liite

Avustuspäätös

2014 – Verkostot toimivat ja kehittävät nuorisotyötä Kanuuna-verkoston sisällä

Kahdeksantena toimintavuotenaan Kanuunasta on muodostunut yhä voimakkaammin erilaisten ja eritasoisten verkostojen toimintakenttä. Kanuuna koskettaa lähes kaikkia Kanuuna-kaupunkien nuorisotyöntekijöitä. Nuorisotoimenjohdolle suunnattu Kanuuna-seminaari kokoaa kaupungin nuorisotoimenjohdon yhteen. Teemaseminaarissa kokoontuvat johto ja teemaan liittyvät nuorisotyön asiantuntijat. Monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoreiden verkosto kokoontuu vuosittain kehittämään monikulttuurisen ja yhdenvertaisen nuorisotyön edellytyksiä. Kanuunan auditointiverkosto lähti liikkeelle talotoiminnan arvioinnista ja kehittämisestä, mutta työ on laajentunut koskemaan myös monia muita nuorisotyön alueita ja vuoden 2013 lopussa Lappeenrannan nuorisotoimi sai rahoituksen hankkeeseen *Nuorisotyön laadun kehittäminen*. Hanke on jatkanut kehittämistä vuonna 2014 yhteistyössä Kanuunan ja Kanuuna-kuntien kanssa. Erityisesti nuorten osallisuus arvioinnissa ja auditoinneissa on ollut vuonna 2014 auditointiverkoston kehittämisen kohteena.

Koulunuorisotyön verkosto on muotoutumassa koulunuorisotyön hankkeen myötä. Hankkeen päättyttyä vuoden 2014 lopussa on tärkeää jatkaa kehittämistä kunnissa. Verkosto on tärkeä työkalu kehittämistyön jatkamisessa ja hyvien käytäntöjen jakamisessa hankkeen päättymisen jälkeenkin. Kanuunan verkostot eivät ole suljettuja vaan sovitusti mukana voi olla kuntien nuorisotyötä tekevien lisäksi niin järjestöjen kuin muiden nuorten parissa toimivien tahojen edustajia.

Joulukuussa 2013 Kanuuna järjesti Helsingissä yhteistyökumppaneittensa kanssa kansainvälisen kokouksen, jossa Eurooppalaisten kaupunkien nuorisotyön johto ja niiden muodostamat kansalliset verkostot kokoontuivat selvittämään Euroopan laajuisen vertaisoppimisen ja edunvalvonnan verkoston perustamista. Myönteisen vastaanoton jatkotyöstäminen tapahtui pienemmässä kansainvälisessä ryhmässä, jossa myös Kanuunan edustaja oli mukana. Ryhmän työn tuloksena päätettiin, että InterCity Youth –niminen verkosto perustetaan 9.11.2014 Hollannissa. Verkoston puheenjohtaja on Jonas Agdur Ruotsista (KEKS –verkosto) ja taloudenhoitaja Leena Ruotsalainen (Kanuuna, Kotka). Lisäksi verkoston hallitukseen kuuluu Lasse Siurala (Kanuuna).

Toimijat ja yhteistyökumppanit

Kanuuna-verkostossa ovat mukana yli 40 000 asukkaan kunnat. Vuonna 2014 mukana olivat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Turku, Oulu, Jyväskylä, Lahti, Kuopio, Kouvola, Pori, Joensuu, Lappeenranta, Hämeenlinna, Rovaniemi, Vaasa, Seinäjoki, Kotka, Salo, Mikkeli, Porvoo, Kokkola, Hyvinkää, Rauma, Nurmijärvi, Lohja ja Järvenpää. Lähes kaikista kunnasta osallistuttiin vuoden aikana Kanuuna-verkoston toimintaan.

Yhteistyötahot

Nuorisotutkimusverkosto – Koulunuorisotyön kehittämishanke toteutettiin yhteistyössä Nuorisotutkimusverkoston kanssa.

Allianssi – Allianssi on ollut Kanuunalle keskeinen yhteistyötaho erityisesti yhdenvertaisuus ja osallisuus teemoissa. Kanuuna osallistuu oman keväisen monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattoreiden verkostotapaamisen lisäksi Allianssin syksyisen verkostotapaamisen järjestämiseen. Kanuuna oli vahvasti mukana toteuttamassa Allianssin yhteistyökumppanina vuonna 2014 nuorisotyön viikkoa ja #HupparikansanPuolella -kampanjaa. Kanuuna-verkosto ja Allianssi solmivat toukokuussa 2012 kumppanuus-sopimuksen jonka avulla edistetään yhdessä nuorisotoimialan asioita ja nuorten hyvinvointia. Sopimuksessa on määritelty kuusi yhteistyömuotoa.

ELY-keskukset – Kanuuna-verkoston suhteesta sen ulkopuolisiin kuntiin on keskusteltu paljon. Erityisesti on mietitty yhteistyön ja vuoropuhelun mahdollisia muotoja, koska alle 40 000 tuhannen asukkaan kunnissa on hyvin erikokoisia kuntia ja nuorisotoimia. Yksi luonteva yhteistyön tapa on ollut toimiminen yhteistyössä ELY-keskusten kanssa. Vuonna 2012 aloitettua yhteistyötä auditointikoulutuksen tiimoilta pienempien kuntien kanssa on jatkettu myös vuonna 2014 yhdessä Ely-keskusten kanssa.

Seudullinen yhteistyö – Jo nyt osa pienemmistä kunnista on yhteydessä Kanuuna-verkostoon alueensa Kanuuna-kuntien seutuyhteistyön kautta. Esimerkkejä tällaisesta yhteistyöstä ovat mm. Pohjois-Savon alue, Kaakonkulma, Lahden seutu ja Kuuma-kunnat.

Kuntaliitto – Vuoden aikana jatkettiin keskustelua Kanuuna-verkoston ja Kuntaliiton yhteistyön tiivistämisestä. Kuntaliiton edustaja oli mukana Kanuunan vuosi- ja teemaseminaarissa.

Verkoston tavoitteet olivat vuonna 2014

1. Kuntarajat ylittävän nuorisotyölähtöisen kehittämis- ja tutkimustoiminnan koordinointi

Kanuunan tavoitteena on olla verkosto, jossa kaupunkimaista nuorisotyötä kehitetään nuorisotyölähtöisesti, ja jonka kehittämis- ja tutkimustyö vastaa jatkossakin kunnallisen nuorisotyön arjesta nouseviin tarpeisiin. Verkoston ensimmäiset kehittämis- ja tutkimushankkeet toteutettiin 2009–2011¹. Vuonna 2012 alkoi vuonna 2014 päättyvä Koulunuorisotyön kehittämishanke. Verkoston tavoitteena on jatkossakin koordinoida nuorisotyön ajankohtaisista tarpeista nousevaa kehittämis- ja tutkimustoimintaa. Kanuunan seuraavan kehittämissankkeen työstäminen on ollut osa vuoden 2014 kaikkea toimintaa.

Tavoitteena on, että tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuloksia arvioidaan ja hyödynnetään kansallisen nuorisopolitiikan linjauksissa ja kehittämistyössä. Kansallinen tutkimus- ja kehittämistoiminta mahdollistaa myös työelämälähtöisen toiminnan tulosten ja kokemusten hyödyntämisen nuorisotoiminnan ammattilaisten koulutustarpeisiin sekä alan koulutussuunnittelussa.

2. Kunnallisen nuorisotyön verkostoitumismahdollisuuksien luominen ja ylläpitäminen

Kanuuna-verkoston tavoitteena on olla nuorisotoimien yhteistyöfoorumi ja työntekijöiden ammatillinen tukiverkosto. Luomalla ja ylläpitämällä edellytyksiä yhteistyölle (työseminaarit, kehittämishankkeiden koordinointi) Kanuuna-verkosto mahdollistaa nuorisotyön laaja-alaisen kehittämisen. Kanuuna on verkosto, josta eri toimijat saavat kokemuksia ja näkemyksiä oman toimintansa kehittämiseen ja

¹ Ks. Honkasalo, Kiilakoski & Kivijärvi (2011): Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä. Tarkastelussa kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämishankkeet.

suuntaamiseen. Kanuuna mahdollistaa uusia yhteistyömuotoja ja vertaistukea sekä tarjoaa kunnille ammatillisen osaamisen ja tietotaidon kehittämisen areenoita.

3. Ajankohtaisen nuorisotyötä koskevan tiedon tuottaminen ja jakaminen

Kanuuna-verkostossa tuotetaan nuorisotyön kehittämisen tueksi tietoa kunnista ja kaupunkimaisesta nuorisotyöstä. Kuntien oman kehittämistyön välineinä toimivat yhteisin kriteerein kerätyt tunnusluvut ja jatkossa myös auditointien ja itsearviointien tulokset. Kuntien itsenäisesti tuottamaa materiaalia (strategiat, ohjelmat, suunnitelmat, hyvät käytännöt) jaetaan aktiivisesti sekä Kanuuna-verkoston tapaamisissa että verkkosivuilla.

Kehittämisen- ja tutkimushankkeissa tuotetaan tietoa sekä kuntien oman kehittämistyön tueksi että laajemmin nuorisotyössä ja -politiikassa hyödynnettäväksi.

4. Nuoriso(työ)alan ajankohtaisiin haasteisiin vastaaminen

Kanuuna-verkoston tavoitteena olla mukana oleville kunnille resurssi, joka mahdollistaa tarvittaessa nopeinkin reagoimisen nuoriso(työ)alalla tapahtuviin muutoksiin ja kunta-alan ajankohtaisiin haasteisiin. Esimerkiksi verkoston teemaseminaarit toimivat tällaisen nopean reagoinnin välineenä, kehittämis- ja tutkimushankkeista puolestaan saadaan ajankohtaista tietoa nuorille suunnattujen palveluiden kehittämisen tueksi.

Kanuunan pysyvänä tavoitteena on verkoston oman toiminnan jatkuva kehittäminen siten, että se myös toiminnan volyymin ja mukana olevien kuntien määrän kasvaessa pysyy toimijoilleen hyödyllisenä ja toiminta tarvelähtöisenä.

Toimintasuunnitelmaan kirjatut toimenpiteet verkoston tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi vuodelle 2014 ja kuinka ne ovat toteutuneet

Toiminta vuonna 2014

VERTAISOPPIMINEN

- 1. Kanuuna-kuntien johdon kaksipäiväinen tapaaminen, 13.–14.11.2014.** Tapaamisen järjesti Lappeenrannan nuorisopalvelut, kohderyhmänä nuorisotoimenjohtajat (2 osallistujaa/kunta). Seminaari toteutui suunnitellusti ja Kanuunan toimintaan ja hallintoon liittyvien asioiden lisäksi teemana oli Digitaalinen työote. Materiaali löytyy Kanuunan sivuilta materiaalipankista.
- 2. Teemaseminaari, 8.-9.5.2014.** Kohderyhmä: nuorisotoimenjohtajat ja ne asiantuntijat, joita käsiteltävä teema koskee. Seminaari toteutui suunnitellusti. Teemana oli ”Nuorisotyön arviointi” Teemaseminaarin järjesti Tampereen kaupungin nuorisopalvelut. Materiaali löytyy Kanuunan sivuilta materiaalipankista.

KEHITTÄMINEN JA TUTKIMUS

- 3. Nuorisotyön ja koulun kehittämishanke.** Kehittämistoiminnan kolmas vuosi. Pilottikunnat, kummikunnat ja muut kunnat keskustelevat hankekokemuksista tutkija Tomi Kiilakosken johdolla. koulunuorisotyön kehittämis- ja tutkimushankkeen seminaarit järjestettiin 5.-6.3. Hyvinkäällä ja 8.-9.10. Oulussa. Seminaarien osanotto ylitti järjestäjien odotukset: Hyvinkäällä oli osanottajia varsin tasaisesti ympäri Suomea 84 ja Oulussa 80. Seminaarien materiaalit löytyvät Kanuunan sivuilta materiaalipankista ja tutkija Tomi Kiilakosken hankkeen aikana kirjoittamat työpaperit löytyvät Kanuunan etusivun linkin kautta.
- 4. Vuosien 2015-2017 kehittämishankkeen suunnittelu.** Kuntien nuorisotyön johto, asiantuntijat ja työntekijät ovat osallistuneet hankkeen suunnitteluun vuoden 2014 seminaareissa ja kommentoimalla seminaarien välissä sähköpostitse ohjausryhmän ja erityisasiantuntijan luonnoksia

hankesuunnitelmaksi. Kanuuna-seminaarissa Lappeenrannassa marraskuussa 2014 nuorisotyön johto viimeisteli suunnitelman.

5. **Nuorisotyön laadun kehittäminen** -kuntien ja järjestöjen työ läpinäkyväksi ja tehokkaaksi. Kanuunan on toiminut yhteistyökumppanina Lappeenrannan nuorisopalvelujen hallinnoimassa hankkeessa. Kanuuna-kuntien auditointikoulutettujen nuorisotyöntekijöiden verkosto on toiminut hankkeen käytännön asiantuntijaverkostona. Niin hankkeen kuin Kanuunanverkoston tuottama materiaali löytyy Kanuunan sivuilta materiaalipankista.
6. **Nuorisotyön arviointi.** Kunnista saatujen kokemusten perusteella työstettiin opas nuorisotyön tilastollisten indikaattoreiden, laadun ja vaikuttavuuden kehittämiseksi: Lasse Siurala: Nuorisotyön arviointi – kehittämisajatuksia, Kanuunan julkaisuja nro. 1/2014. Julkaisu on myös ladattavissa Kanuunan verkkosivuilta. Molemmat ovat ilmaiseksi saatavilla.

OSAAMISEN JAKAMINEN

7. **Monikulttuurisen nuorisotyön maastouttaminen.** Kohderyhmä: monikulttuurisen nuorisotyönkoordinaattorit Kanuuna-kunnissa. Kevään koordinaattoritapaaminen oli Vaasassa 15.–16.5. Materiaali löytyy Kanuunan sivuilta materiaalipankista
8. **Kanuuna järjesti yhteistyökumppanina Allianssin kanssa Yhdenvertainen osallisuus - verkostotapaamisen Lahdessa 18.–19.9.** Kanuunan monikulttuurisen nuorisotyön koordinaattorit toteuttivat verkostotapaamisessa työpajan toiminnallisista menetelmistä yhdenvertaisen osallistumisen edistämiseksi.
9. **Nuorisotyön arviointityökalun käyttöönoton tukeminen ja laajentaminen.** Kohderyhmä: auditointikoulutuksen käyneet Kanuuna-kuntien nuorisotyöntekijät. Auditointiverkoston kokoontuminen tapahtui suunnitellusti 28.–29.10.2014 Vaasassa. Teemoina vuonna 2014 oli nuorten mukaan ottaminen auditointiin ja tieto- ja neuvontatyön arvioinnin ja kehittämisen työvälineet.
10. **Tiedon tuottaminen kuntien kehittämistyön tueksi.** Vuoden 2013 yhteiset tunnusluvut koottiin huhtikuussa 2014, tunnuslukujen vertailtavuuden kehittämistä on jatkettu vuonna 2014. Verkkosivusto www.nuorisokanuuna.fi on uudistettu vastaamaan paremmin käyttäjäkunnan tarpeita.

EDUNVALVONTA

11. **Nuorisolain uudistamiskeskusteluun osallistuminen.** Kanuuna on osallistunut aktiivisesti Nuorisotyön kehittämisverkoston (Nukeve) kautta toimialan yhteisten näkökulmien selvittämiseen.
12. **Lausunto verkossa tapahtuvan nuorisotyön kehittämiseksi.** Kanuuna otti kantaa kuntien nuorisotyössä tehtävän verkkonuorisotyön yleiseen merkitykseen ja listasi asioita, joiden kehittämiseen on erityisesti kiinnitettävä huomiota.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

13. **Kansainvälinen verkottuminen, vertaisoppiminen ja edunvalvonta**

Kanuuna järjesti InterCITY II, Peer Learning in Local Youth Work and Policy –konferenssin 9.-10.12.2013 Helsingissä ja Helsingissä aloitettu Eurooppalaisen yhteistyöverkoston perustaminen toteutui Hollannissa joulukuussa 2014. Konferenssien materiaalit löytyvät Kanuunan sivuilta materiaalipankista.